

**חוברת קורסים לשנת הלימודים תשע"ט הפתוחים
לכלל הסטודנטים באוניברסיטה
הפקולטה למדעי הרוח והחברה**

2019

סמטר ב'

סמסטר ב

שעה	יום	סמס'	מרצה	שם הקורס	מחלקה ומספר הקורס
16:00-18:00	א'	ב'	פרופ' חיים באר	שלושת הטורים : חייהם, יצירתם והקשרים שבין שלושת היוצרים העבריים הגדולים ח.נ. ביאליק, י.ח. ברנר וש"י עגנון	המחלקה לספרות עברית 122-1-0589
12:00-14:00	ב'	ב'	ד"ר חנן גפני	תלמוד, נצרות ומה שביניהם	היסטוריה של עם ישראל 125-1-0039
10:00-12:00	ב'	ב'	ד"ר חנן גפני	מבט חדש על מסורת עתיקה : חקר ספרות חז"ל בעידן המודרני	היסטוריה של עם ישראל 125-1-0045
14:00-16:00	ב'	ב'	פרופ' חנה יבלונקה	השואה, רקע כרונולוגיה ודיון היסטורי	היסטוריה של עם ישראל 125-1-0173
14:00-16:00	ד'	ב'	ד"ר מנשה ענזי	היהודים באוקיינוס ההודי בעת החדשה המאוחרת	היסטוריה של עם ישראל 125-1-0189
12:00- 14:00	ג'	ב'	ד"ר ברזילי צפריר	יהודים ומיעוטים אחרים באירופה של ימי הביניים	היסטוריה של עם ישראל 125-1-0239
10:00-12:00	ב'	ב'	ד"ר עדה גבל	חרדים לעתיד ארץ ישראל : הוגים חרדים חושבים על הסכסוך הערבי- יהודי בראשיתו, מבט משווה	היסטוריה של עם ישראל 125-1-0269

סמסטר ב

שעה	יום	סמס'	מרצה	שם הקורס	מחלקה ומספר הקורס
12:00-14:00	ד'	ב'	ד"ר חנה שחם-רוזבי	גיבורי תרבות מקראיים בעולמם של יהודי ימי הביניים	היסטוריה של עם ישראל 125-1-0279
10:00-12:00	ג'	ב'	ד"ר תהילה דרמון-מלכה	לחזור ולחיות – שיקום, הנצחה והעדר בשנים המעצבות שלאחר השואה	היסטוריה של עם ישראל 125-1-0289
14:00-16:00	ג'	ב'	ד"ר אפרים שה-שטיינר	תולדות עם ישראל בימי הביניים משנת 1100-1500	היסטוריה של עם ישראל 125-1-1691
10:00-12:00	ג'	ב'	פרופ' כנה ורמן	מבוא לתולדות עם ישראל בתקופת המשנה והתלמוד	היסטוריה של עם ישראל 125-1-1861
12:00-14:00	א'	ב'	פרופ' אמנון רז-קרקוצקין	תולדות עם ישראל בעת החדשה המאוחרת	היסטוריה של עם ישראל 125-1-3171
10:00-12:00	ב'	ב'	ד"ר ניחם רוס	פירוש חדש ליהדות: מדרש מודרני	מחשבת ישראל 126-1-0142
12:00-14:00	ג'	ב'	ד"ר יהודית וייס	הקבלה הנוצרית ברנסנס	מחשבת ישראל 126-1-0179

סמסטר ב

שעה	יום	סמס'	מרצה	שם הקורס	מחלקה ומספר הקורס
08:00-10:00	ד'	ב'	ד"ר מיכל בר-אשר סיגל	התוספתא ויחסה למשנה	מחשבת ישראל 126-1-0207
14:00-16:00	ד'	ב'	ד"ר עדיאל קדרי	תאולוגיה, פרשנות ויצירה במדרשי האגדה הקלסיים	מחשבת ישראל 126-1-0223
16:00-18:00	ב'	ב'	פרופ' עודד ישראלי	שכלתנות וביקורת השכלתנות בהגותו של ר' משה בן נחמן (רמב"ן)	מחשבת ישראל 126-1-0319
16:00-18:00	ד'	ב'	פרופ' יונתן מאיר	תולדות הקבלה במאה העשרים	מחשבת ישראל 126-1-0329
14:00-16:00	ב'	ב'	פרופ' עודד ישראלי	הרב אברהם יצחק הכהן קוק פילוסוף או מקובל?	מחשבת ישראל 126-1-1181
08:00-10:00	ג'	ב'	פרופ' רמי ריינר	רמב"ם הקדמות תשובות משנה תורה	מחשבת ישראל 126-1-1201
10:00-12:00	ד'	ב'	פרופ' בועז הוס	זוהר למתחילים	מחשבת ישראל 126-1-1271
12:00-14:00	ב'	ב'	ד"ר ניחם רוס	מבוא לפילוסופיה יהודית מודרנית המאה העשרים	מחשבת ישראל 126-1-1651

סמסטר ב

שעה	יום	סמס'	מרצה	שם הקורס	מחלקה ומספר הקורס
16:00-18:00	ג'	ב'	פרופ' רמי ריינר	מבוא למחשבת חז"ל וספרותה : האמוראיים	מחשבת ישראל 126-1-1721
14:00-16:00	א'	ב'	ד"ר שלום צדיק	פילוסופיה יהודית בימי הביניים : הרמב"ם	מחשבת ישראל 126-1-1771
18:00-20:00	ג'	ב'	ד"ר מיכל בר-אשר סיגל	כופרים וכפירה בספרות חז"ל	מחשבת ישראל 126-1-2701
10:00-12:00	ג'	ב'	פרופ' אורי ארליך	תלמוד למתחילים : סוגיות נבחרות מסדר מועד ומסדר נשים	מחשבת ישראל 126-1-3281
18:00-20:00	ב'	ב'	סגל המחלקה לפילוסופיה	קיצור תולדות הפילוסופיה	פילוסופיה 131-1-0168
10:00-12:00	ד'	ב'	ד"ר שלמה כהן	מבוא לפילוסופיה אתיקה	פילוסופיה 131-1-1501
12:00-14:00	ה'	ב'	ד"ר אריה טפר	מוזיקה ודת תרבויות עומק בחברה הישראלית	המחלקה למדינת ישראל 167-1-0298
14:00-16:00	א'	ב'	ד"ר נתן ארידן	נקודת המפנה ביחסי ישראל-ארה"ב	המחלקה למדינת ישראל 167-1-0335

שעה	יום	סמס'	מרצה	שם הקורס	מחלקה ומספר הקורס
18:00 - 16:00	א'	ב'	פרופ' חיים באר	שלושת הטנורים : חיים, יצירתם והקשרים שבין שלושת היוצרים העבריים הגדולים ח.ג. ביאליק, י.ח. ברנר וש"י עגנון	ספרות עברית 122-1-0589

תיאור קצר של הקורס

יחסיהם של שלושת הסופרים העבריים הגדולים של ראשית המאה העשרים היו מבוך מרתק של ספרות, היסטוריה, אהבה וקנאה. במסגרת הקורס ילמדו מסיפוריהם של השלושה: "החצוצרה התבוישה" ו"איש הסיפון" של ביאליק, "עוולה" וקטעים מ"מכאן ומכאן" ו"שכול וכשלוך" של ברנר ו"שני תלמידי חכמים" ו"ספר המדינה" של עגנון, וכן במערכת הקשרים בין השלושה ובעליות ובמורדות של ידידותם.

שעה	יום	סמס'	מרצה	שם הקורס	מחלקה ומספר הקורס
12:00-14:00	ב'	ב'	ד"ר חנן גפני	תלמוד, נצרות ומה שביניהם	125-1-0039

תיאור קצר של הקורס

קורס זה יתמקד במפגש הטעון בין התלמוד, יצירת המפתח היהודית, לבין הנצרות לדורותיה. תחילה נעניין בחותם שהותירה הנצרות בראשיתה על היצירה התלמודית. בהמשך נתחקה אחר היחס שהפגינה הכנסייה הנוצרית כלפי התלמוד לאורך הדורות. כפי שניווכח לגלות, גישתה של הנצרות לתלמוד עברה גלגולים וטלטלות מפתיעות. לצד התקפות חריפות וצנזורה קפדנית, היו גם הוגים נוצרים שגילו עניין רב ולא נמנעו מלהסתמך עליו למטרותיהם הדתיות.

מילות מפתח : תלמוד, נצרות, צנזורה, אנטישמיות, כנסייה.

שעה	יום	סמס'	מרצה	שם הקורס	מחלקה ומספר הקורס
10:00-12:00	ב'	ב'	ד"ר חנן גפני	מבט חדש על מסורת עתיקה : חקר ספרות חז"ל בעידן המודרני	היסטוריה של עם ישראל 125-1-0045

תיאור קצר של הקורס

המחקר המודרני של ספרות חז"ל נולד במאה ה-19 במרכזי שונים ברחבי אירופה. יישום שיטות המחקר המדעי-ביקורתי גם על הספרות הרבנית הוביל להערכה מחודשת שלה, ולתובנות מהפכניות הנוגעות לה. במהלך הקורס ניחשף לצעדיו הראשונים של מחקר ביקורתי זה. אגב כך ננסה לעמוד על הזיקה ההדוקה שהתקיימה בין המחקר המדעי לבין משנתם האידיאולוגית של החוקרים ולברר : באיזו מידה ניזון המחקר מהשקפות אידיאולוגיות של החוקרים, או לחלופין, סייע מחקר זה בעיצובן.

מילות מפתח : ספרות חז"ל, תורה שבעל פה, חכמת ישראל, מדעי היהדות.

שעה	יום	סמס'	מרצה	שם הקורס	מחלקה ומספר הקורס
14:00-16:00	ב'	ב'	פרופ' חנה יבלונקה	השואה, רקע כרונולוגיה ודיון היסטורי	היסטוריה של עם ישראל 125-1-0173

תיאור קצר של הקורס

השואה היא מהאירועים מעצבי התרבות בתקופה המודרנית. הקורס יבקש לבחון מן ההיבט היהודי והלא יהודי היבטים שונים בהיסטוריה של השואה, מה שקדם לה ומה שקרה בשנים הראשונות לאחריה. מלבד ההיבטים ההיסטוריוגרפיים יכלול הקורס גם היבטים תרבותיים, דמוגרפיים ומשפטיים.

שעה	יום	סמס'	מרצה	שם הקורס	מחלקה ומספר הקורס
14:00-16:00	ד'	ב'	ד"ר מנשה ענזי	היהודים באוקיינוס ההודי בעת החדשה המאוחרת	היסטוריה של עם ישראל 125-1-0189

תיאור קצר של הקורס

הקורס יעסוק בגיבוש מחדש של הקהילות היהודיות לאורך חופי האוקיינוס ההודי בעת החדשה. זוהי הזדמנות לבחון את הקהילות היהודיות באתיופיה, בהודו, בעיראק ובתימן מתוך מסגרת מרחבית של האוקיינוס ההודי ואת הקשרים שבין הקהילות הללו. בקורס נדון בהשפעות הקולוניאליזם האירופאי ועליית מדינות הלאום על קהילות אלו ועל הקשרים ביניהן

מילות מפתח : אתיופיה, הודו, תימן, עיראק, האוקיינוס ההודי, קולוניאליזם, דיאספורה.

שעה	יום	סמס'	מרצה	שם הקורס	מחלקה ומספר הקורס
12:00- 14:00	ג'	ב'	ד"ר ברזילי צפרייר	יהודים ומיעוטים אחרים באירופה של ימי הביניים	היסטוריה של עם ישראל 125-1-0239

תיאור קצר של הקורס

הקורס יתמקד במעמד הפוליטי, הכלכלי והחברתי של יהודי אירופה בהשוואה לקבוצות מיעוט אחרות, כגון מוסלמים, מצורעים, ומינים. באילו מובנים היו היהודים מיעוט ייחודי באירופה, ועד כמה היה היחס כלפיהם שונה או דומה ליחס שהופנה כלפי מיעוטים אחרים? האם השתלבותם בחברה שסביבם הייתה קלה או קשה יותר באופן יחסי? האם הם הגיבו בשונה מבני מיעוטים אחרים לאמצעים שנקטו כדי להפריד אותם מקבוצת הרוב? הקורס ידון בשאלות אלו מזוויות שונות, ויכסה תקופה של כמאתיים שנים, החל מאמצע המאה השתיים-עשרה ועד אמצע המאה הארבע-עשרה.

שעה	יום	סמס'	מרצה	שם הקורס	מחלקה ומספר הקורס
10:00-12:00	ב'	ב'	ד"ר עדה גבל	חרדים לעתיד ארץ ישראל: הוגים חרדים חושבים על הסכסוך הערבי- יהודי בראשיתו, מבט משווה	היסטוריה של עם ישראל 125-1-0269

תיאור קצר של הקורס

הסכסוך הערבי-יהודי מהווה אחד מסממני הזהות של הישוב היהודי בארץ ישראל כבר משנותיו הראשונות. במהלך הקורס נקרא וננתח במשותף טקסטים שכתבו אינטלקטואלים ומנהיגים פוליטיים יהודיים בשנות השלושים בהם מבקשים הכותבים למצוא חלופות שונות לפתרון הסכסוך היהודי-ערבי בעשורים הראשונים לקיומו. במרכז הקורס יעמדו ההוגים החרדים, ציונים ושאינם ציונים, וכבסיס להשוואה נעסוק בכתביהם של הוגים ומנהיגים נוספים בישוב, ממנהיגי הישוב ומן הפריפריה הפוליטית משמאל ומימין. המפה הפוליטית והמחשבתית שנבקש לפרוס במהלך הקורס תאפשר לנו להכיר, אגב הדיון בסכסוך, גם את המגוון המחשבתי והפוליטי שהתקיים בארץ ישראל בתקופת המנדט.

שעה	יום	סמס'	מרצה	שם הקורס	מחלקה ומספר הקורס
12:00-14:00	ד'	ב'	ד"ר חנה שחם-רוזבי	גיבורי תרבות מקראיים בעולמם של יהודי ימי הביניים	היסטוריה של עם ישראל 125-1-0279

FIGURE 24.5 The Regensburg Pentateuch, Jerusalem, Israel Museum. MS 180/52 fol.154v, with permission of the Israel Museum, Jerusalem.

תיאור קצר של הקורס

בקורס זה תיבחן הופעתן של דמויות מקראיות במקורות יהודיים בימי הביניים והדרכים בהן תפסו יהודי ימי הביניים את דמויות אלו. מעקב אחר הגיבורים והגיבורות המקראיים מהמסורות המדרשיות עד לסיפורי עם תורמים להבנת דרכי המעבר של מידע בין האליטה המלומדת ובין ציבור הרחב. הבנתם את סיפורן, אופיין ומעשיהן של דמויות אלו משקפות תפיסות עצמיות ומאירות על האופן בו הבינו אנשי ונשות ימי הביניים את עולמם. במקביל נתייחס לדמויות המקראיות שיבחנו בקורס בעולמה של התרבות הסובבת ונדון באפשרויות של דיאלוג הכולל ניכוס, הטמעה והיפוך מתריס.

שעה	יום	סמס'	מרצה	שם הקורס	מחלקה ומספר הקורס
10:00-12:00	ג'	ב'	ד"ר תהילה דרמון-מלכה	לחזור ולחיות – שיקום, הנצחה והעדר בשנים המעצבות שלאחר השואה	היסטוריה של עם ישראל 125-1-0289

תיאור קצר של הקורס

התקופה שמיד לאחר מלחמת העולם השנייה והשואה מכונה לא אחת "שעת האפס", תקופה זו התאפיינה בניגודים ומתחים שבין השאיפה לשקם את החיים מתוך התבוננות לעתיד ובין הניסיון להכיל ולהבין, עד כמה שניתן, את העבר הקרוב. במהלך הקורס נעסוק בשלוש קטגוריות חברתיות בולטות שנוצרו עקב השואה ובאו לידי ביטוי בשנים מעצבות אלה במחנות העקורים ובארץ ישראל: הניצולים - ושאיפתם העזה לשיקום החיים הפיזיים, הנפשיים והרוחניים. הנספים-הניסיונות הראשונים להנצחה כפי שבאו לידי ביטוי בקבוצות שונות. והנעדריים- המאבק להפגת אי הוודאות והחיים בצל החור השחור. בין הנושאים שידונו בקורס יהיו החיים במחנות העקורים, עגונות השואה, חיפושי קרובים, מפעל "דפי העד" של יד ושם ועוד.

שעה	יום	סמס'	מרצה	שם הקורס	מחלקה ומספר הקורס
14:00-16:00	ג'	ב'	ד"ר אפרים שה-שטיינר	תולדות עם ישראל בימי הביניים משנת 1100-1500	היסטוריה של עם ישראל 125-1-1691

Samuel Anoints David, detail of the Dura Europos Synagogue, c.245-256

תיאור קצר של הקורס

הקורס יסקור את הנושאים והזירות המרכזיות בתולדות עם ישראל בחלקם למן סוף המאה ה-11 ועד לסוף המאה ה-15. מבין הנושאים, נדון בבעיית האנוסים בספרד הנוצרית והפזורה הספרדית שבעצם התחילה כבר בסוף המאה הי"ד. פולמוסים בין יהודים לנוצרים והמאבק ה-'אמת' גם יעסיקו אותנו. שיטות שונות לבעיות היסטוריוגרפיות הן גם חלק בלתי נפרד מהדיונים.

שעה	יום	סמס'	מרצה	שם הקורס	מחלקה ומספר הקורס
10:00-12:00	ג'	ב'	פרופ' כנה ורמן	מבוא לתולדות עם ישראל בתקופת המשנה והתלמוד	היסטוריה של עם ישראל 125-1-1861

תיאור קצר של הקורס

הקורס יעסוק בבחינת ההיבטים הפוליטיים, החברתיים, האינטלקטואליים והכלכליים של החברה היהודית במאות הראשונות לספירה.

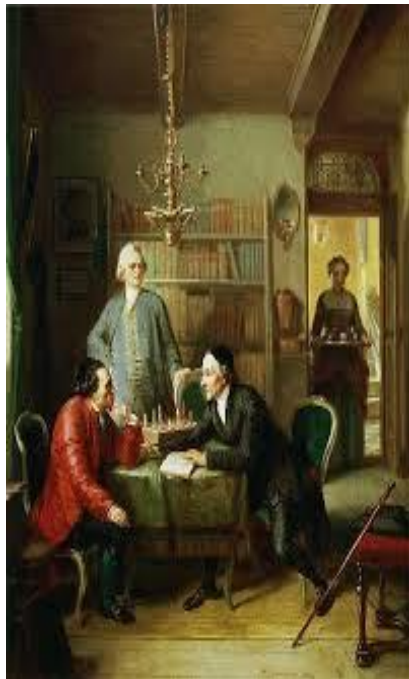
שעה	יום	סמס'	מרצה	שם הקורס	מחלקה ומספר הקורס
12:00-14:00	א'	ב'	פרופ' אמנון רז-קרקוצקין	תולדות עם ישראל בעת החדשה המאוחרת	היסטוריה של עם ישראל 125-1-3171

תיאור קצר של הקורס

הקורס יעסוק בתהליכים המרכזיים בתולדות העם היהודי משלהי המאה ה-18 ועד הקמת מדינת ישראל. במסגרת הקורס נדון בדמוגרפיה, בתמורות במעמד החוקי של היהודים, במבנה הקהילה, במערכות החינוך, הרווחה והכלכלה, במעמד האישה ובהיבטים שונים של חיי היומיום של היהודים בתקופה זו.

שעה	יום	סמס'	מרצה	שם הקורס	מחלקה ומספר הקורס
10:00-12:00	ב'	ב'	ד"ר ניחם רוס	פירוש חדש ליהדות: מדרש מודרני	היסטוריה של עם ישראל 126-1-0142

תיאור קצר של הקורס

כיצד ממשיכים יהודים מודרניים לפרש מחדש את המסורת? בקורס נערוך היכרות עם דוגמאות ספציפיות של פירושים חדשים הנשענים על שיטת המדרש בבואם להתאים את תכניה ומובנה של היהדות ומקורותיה הישנים, לערכים ומגמות מודרניות: מדרש פמיניסטי, מדרש שואה, מדרש פסיכולוגי, מדרש מהפכני, מדרש דיאלוגי.

שעה	יום	סמס'	מרצה	שם הקורס	מחלקה ומספר הקורס
12:00-14:00	ג'	ב'	ד"ר יהודית וייס	הקבלה הנוצרית ברנסנס	מחשבת ישראל 126-1-0179

תיאור קצר של הקורס

בשליש האחרון של המאה ה-15 ובייחוד לאורך המאה ה-16, כמה מלומדים קתוליים אירופיים, בעלי מעמד נכבד בעולם המחקר המזרחני והלשוני או בהיררכיה הכנסייתית, גילו עניין רב בספרות הקבלה. מלומדים נוצרים אלה קיבלו את התפיסה המסורתית היהודית ביחס לקבלה כתורה שבעל פה שניתנה בסיני. נוצרים אלה קראו בכתבי הקבלה במקורם, תרגמו חלק מכתבים אלה ללטינית, חיברו להם פירושים או שכתבו עליהם פראפראזות, ובעיקר שילבו יסודות מתורות הקבלה השונות בחיבורים שכתבו. בקורס נכיר מקרוב תופעה רנסנסית בין-דתית זו, נבחן אותה מנקודות מבט רעיוניות והיסטוריות ונתמודד עם מספר משאלות היסוד המעסיקות את המחקר בתחום.

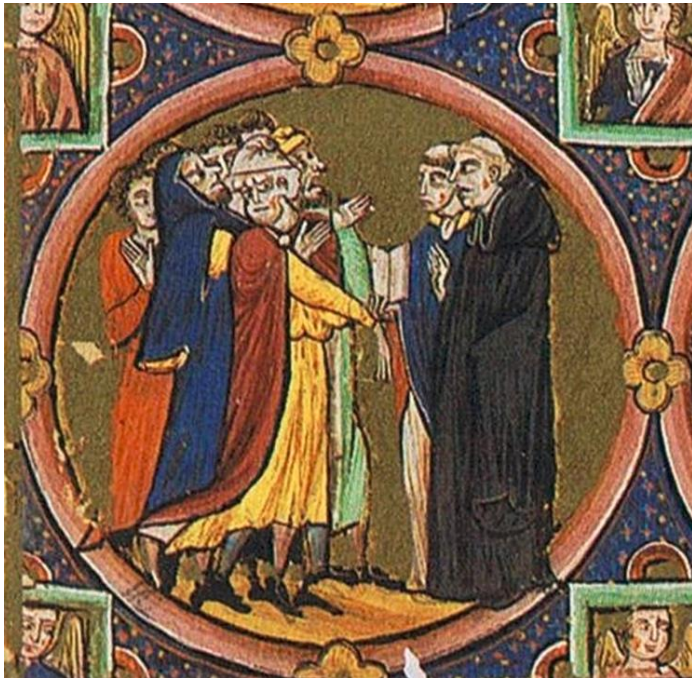
שעה	יום	סמס'	מרצה	שם הקורס	מחלקה ומספר הקורס
08:00-10:00	ד'	ב'	ד"ר מיכל בר-אשר סיגל	התוספתא ויחסה למשנה	מחשבת ישראל 126-1-0207

תיאור קצר של הקורס

הקורס יעסוק בחיבור הרבני התוספתא, בזמן חיבורו, באופיו וביחסיו לחיבור אחר: המשנה. הקורס יעסוק במחקרים עכשוויים שפתחו מחדש את שאלת היחס המחקרי לתוספתא, ויציע סקירה רחבה על החיבור וחיבורותו תוך קריאת דוגמאות טקסטואליות.

שעה	יום	סמס'	מרצה	שם הקורס	מחלקה ומספר הקורס
14:00-16:00	ד'	ב'	ד"ר עדיאל קדרי	תאולוגיה, פרשנות ויצירה במדרשי האגדה הקלסיים	מחשבת ישראל 126-1-0223

תיאור קצר של הקורס

הקורס יעסוק במדרשי האגדה הקלאסיים. נלמד פרשות נבחרות מתוך בראשית רבה, ויקרא רבה ופסיקתא דרב כהנא, וכן נעסוק בחומר אגדי מתוך המכילתא. נדון בהיבטים רעיוניים והיסטוריים של חיבורים אלה.

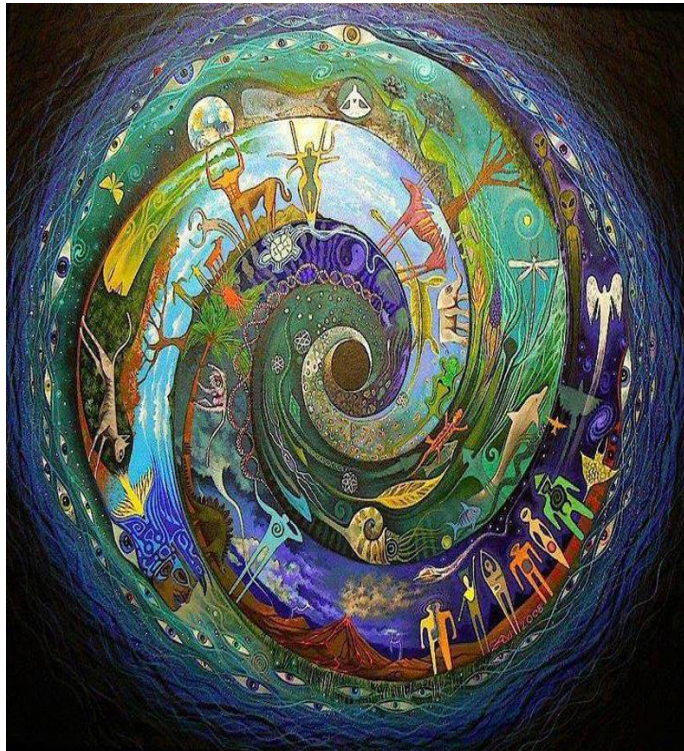
שעה	יום	סמס'	מרצה	שם הקורס	מחלקה ומספר הקורס
16:00-18:00	ב'	ב'	פרופ' עודד ישראלי	שכלתנות וביקורת השכלתנות בהגותו של ר' משה בן נחמן (רמב"ן)	מחשבת ישראל 126-1-0319

תיאור קצר של הקורס

ר' משה בן נחמן היה מגדולי ההוגים היהודיים בימי הביניים, אשר חי בתקופה שבה התעורר פולמוס עמוק סביב תורתו הפילוסופית של הרמב"ם ותלמידיו. קורס זה יעסוק בעמדתו הייחודית והמורכבת של רמב"ן ביחס לרציונליזם הפילוסופי ויעמוד, מצד אחד, על עקרונות רציונליים שאותם הפנים רמב"ן ביצירותיו הרבות, ומצד שני על ביקורתו החריפה על הרציונליזם בסוגיות הליבה של ההגות היהודית בימי הביניים. תוך קריאה קשובה בכתביו השונים של רמב"ן נעמוד גם על ההקשרים השונים שבהם עולה עמדתו של רמב"ן בנושא זה ועל השינויים שהיא עברה במהלך שנות חייו.

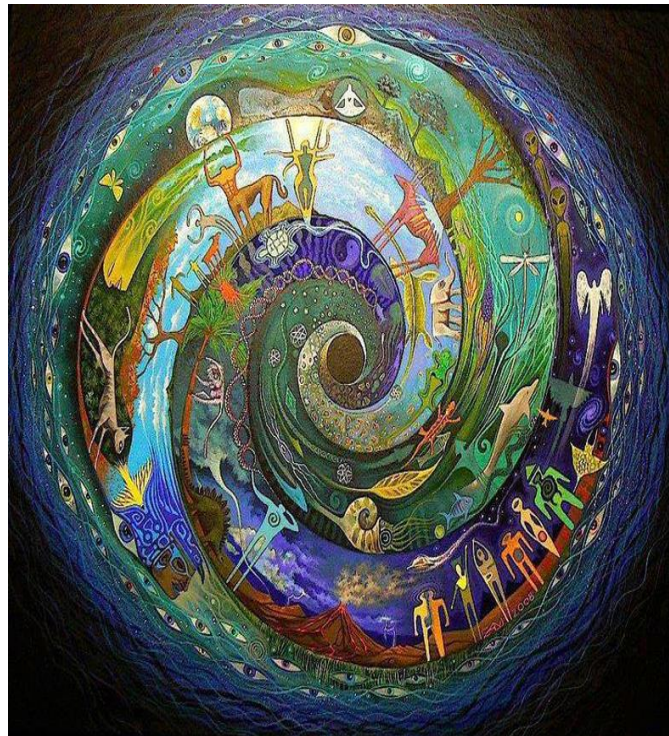
שעה	יום	סמס'	מרצה	שם הקורס	מחלקה ומספר הקורס
16:00-18:00	ד'	ב'	פרופ' יונתן מאיר	תולדות הקבלה במאה העשרים	מחשבת ישראל 126-1-0329

תיאור קצר של הקורס

הקורס מציע סקירה רחבה של תולדות הקבלה במאה העשרים (בארץ ישראל, במזרח אירופה, בארצות המזרח ובארצות הברית), תוך שימת דגש על שאלת הגילוי וההסתר של הידע האזוטרי ועל התפתחותן של אסכולות שונות ומגוונות. נקרא טקסטים מרכזיים של המקובלים לצד ספרות מחקר רלוונטית ונציע תמונה רחבה של המתחולל בשדה הקבלה עד לימנו אנו.

שעה	יום	סמס'	מרצה	שם הקורס	מחלקה ומספר הקורס
14:00-16:00	ב'	ב'	פרופ' עודד ישראלי	הרב אברהם יצחק הכהן קוק פילוסוף או מקובל?	מחשבת ישראל 126-1-1181

תיאור קצר של הקורס

הרב אברהם יצחק הכהן קוק היה מחשובי ההוגים היהודיים במאה העשרים ומאבותיה של האידיאולוגיה הציונית-דתית. ביצירתו הרחבה של הרב קוק יש, מצד אחד, שיח ער עם ההגות הפילוסופית והאידיאולוגית בת התקופה, ומאידך ביטוי נרחב לתפיסת העולם הקבלית. קורס זה יעסוק בשני הממדים הללו ביצירתו של הרב קוק - הוא יבחן את מידת השפעתם של זרמים שונים בפילוסופיה המודרנית על הגותו, ואת מקומה של הקבלה בכתביו השונים. תוך עיון בסוגות השונות של כתביו תעלינה גם שאלות ביוגרפיות ויידונו שינויים שעבר הרב קוק בהקשר זה במהלך חייו.

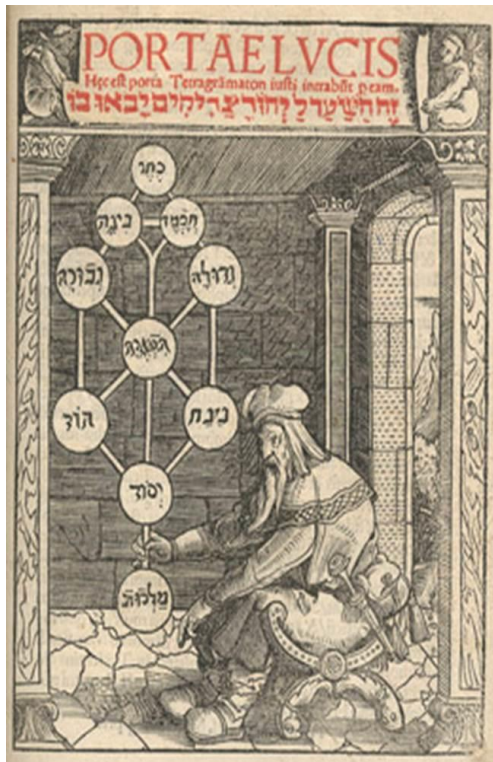
שעה	יום	סמס'	מרצה	שם הקורס	מחלקה ומספר הקורס
08:00-10:00	ג'	ב'	פרופ' רמי ריינר	רמב"ם הקדמות תשובות משנה תורה	מחשבת ישראל 126-1-1201

תיאור קצר של הקורס

הקורס יעסוק בחיבוריו ההלכתיים של הרמב"ם: המשנה תורה, הקדמות הרמב"ם לחיבורים שונים, ותשובות שהשיב. מגמת הקורס היא להכיר לסטודנט את תפיסתו ההלכתית של הרמב"ם.

שעה	יום	סמס'	מרצה	שם הקורס	מחלקה ומספר הקורס
10:00-12:00	ד'	ב'	פרופ' בועז הוס	זוהר למתחילים	מחשבת ישראל 126-1-1271

תיאור קצר של הקורס

ספר הזוהר הוא מהיצירות רבות ההשפעה והמקודשות ביותר בתרבות היהודית. מטרת הקורס היא לרכוש מיומנות בקריאה בספר הזוהר, להכיר את סגנונו הספרותי ולהבין את ההקשרים ההיסטוריים והחברתיים בו הוא נוצר והתקבל. בקורס זה נפתח יכולות קריאה בסיסיות בספר הזוהר ובכלל זה עמידה על הארמית המיוחדת של ספר הזוהר. כמו כן, נעמוד על הגישות השונות לקריאה בספר, הן בעולם המסורתי, כדוגמת מקומו של ספר הזוהר בצפת, פרשנותו של הרב אשלג (פירוש ה'סולם'), והן בספרות המחקר. הגישות השונות יוצרות אפשרויות קריאה מגוונות עליהן נעמוד בהרחבה, כאשר בכל שיעור נבחן גישה שונה ללימוד ספר הזוהר ונקרא באמצעות "משקפיים" אלה את הטקסט הזוהרי. השיעור יתבסס על דיון בגישה המדוברת, וקריאה בספר הזוהר על פי גישה זו.

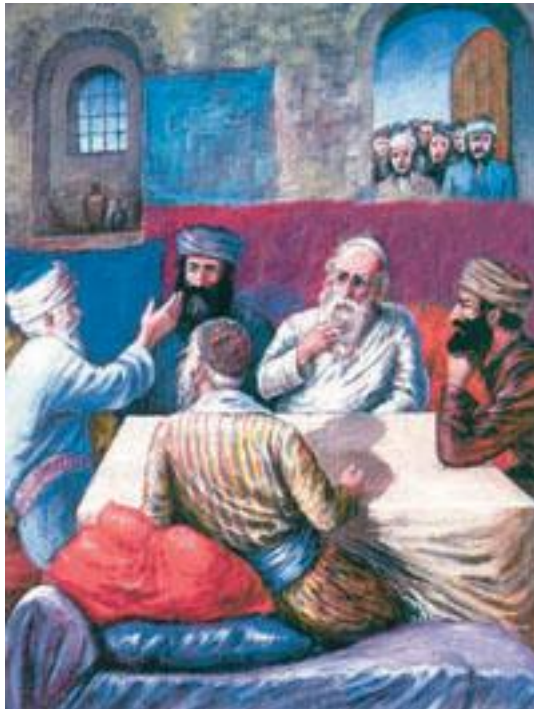
שעה	יום	סמס'	מרצה	שם הקורס	מחלקה ומספר הקורס
12:00-14:00	ב'	ב'	ד"ר ניחם רוס	מבוא לפילוסופיה יהודית מודרנית המאה העשרים	מחשבת ישראל 126-1-1651

תיאור קצר של הקורס

כיצד השפיעו רוחות העת החדשה על תפיסת היהדות של הוגים יהודיים? בסמסטר זה נמשיך את סקירת המבוא להיכרות ראשונית עם שורה של הוגים וזרמים מרכזיים שהטביעו את חותמם המיוחד על השיח המחשבתי ביהדות המאה העשרים. בין האישים אותם נבקש לסקור במפגשים השונים: אחד העם, הרב קוק, מרטין בובר, אברהם יהושע השל, פרנץ רוזנצווייג, מרדכי קפלן, גרשם שלום, הרב סולובייצ'יק וישעיהו לייבוויץ.

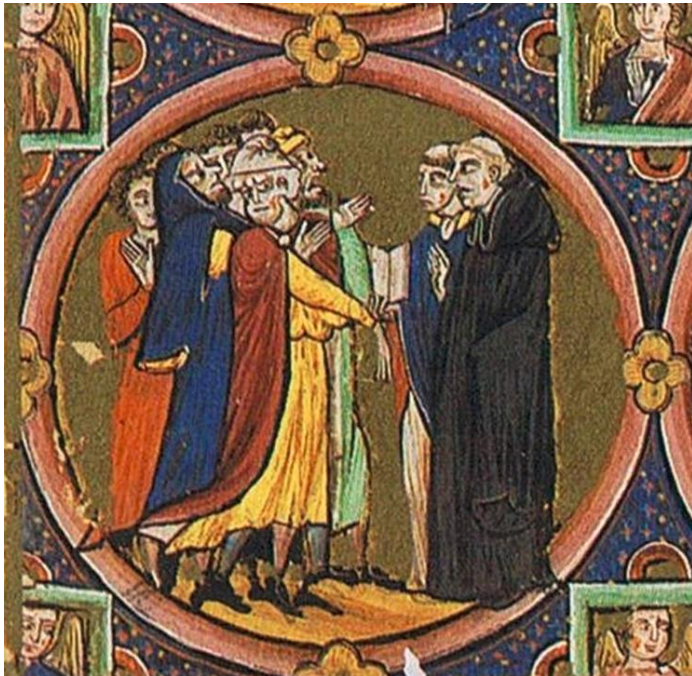
שעה	יום	סמס'	מרצה	שם הקורס	מחלקה ומספר הקורס
16:00-18:00	ג'	ב'	פרופ' רמי ריינר	מבוא למחשבת חז"ל וספרותה: האמוראיים	מחשבת ישראל 126-1-1721

תיאור קצר של הקורס

קורס יעסוק בעולמם של חכמים כפי שהוא משתקף במקורות חז"ל השונים שעיצבו את פני היהדות לדורות הבאים. הם מציגים בפנינו את גיבוריהם על חולשותיהם, ייחודיותם ומורכבותם. הקורס יחשוף את הדרך שבה המקורות מתמודדים עם נושאים כגון יחס החכם למשפחתו, לתורתו, לחבריו, ולעצמו. נבחן סוגיות כמו היחס למקרא, לנשים ולגויים, תוך עמידה על האלמנטים השונים המתגלים במקורות המוקדמים והמאוחרים. המקורות בקורס יוצגו תוך שימת לב לקורפוסים שבהם הם נמסרו, ובכך גם הצגה ראשונית של מקורות חז"ל השונים. הסמסטר השני יתרכז בספרות חז"ל מן התקופה האמוראית (מן המאה השלישית לספירה לערך).

שעה	יום	סמס'	מרצה	שם הקורס	מחלקה ומספר הקורס
14:00-16:00	א'	ב'	ד"ר שלום צדיק	פילוסופיה יהודית בימי הביניים: הרמב"ם	מחשבת ישראל 126-1-1771

תיאור קצר של הקורס

מטרת הקורס היא הקדמה כללית לפילוסופיה של הרמב"ם (1138-1204) בספר מורה נבוכים. הסטודנטים מתבקשים לקרוא את המקור עצמו ולהגיב עליו. גם תהיה קריאה נוספת בספרות המחקר.

נושאים מרכזיים: מטרת הספר, תארי הא-ל ומציאותו, בריאת העולם, בעיית הרע והשגחה, טעמי המצוות, השלמות האנושית.

שעה	יום	סמס'	מרצה	שם הקורס	מחלקה ומספר הקורס
18:00-20:00	ג'	ב'	ד"ר מיכל בר-אשר סיגל	כופרים וכפירה בספרות חז"ל	מחשבת ישראל 126-1-2701

תיאור קצר של הקורס

הקורס יעסוק בחיבור הרבני התוספתא, בזמן חיבורו, באופיו וביחסיו לחיבור אחר: המשנה. הקורס יעסוק במחקרים עכשוויים שפתחו מחדש את שאלת היחס המחקרי לתוספתא, ויציע סקירה רחבה על החיבור וחשיבותו תוך קריאת דוגמאות טקסטואליות.

מחלקה ומספר הקורס	שם הקורס	מרצה	סמס'	יום	שעה
מחשבת ישראל 126-1-3281	תלמוד למתחילים : סוגיות נבחרות מסדר מועד ומסדר נשים	פרופ' אורי ארליך	ב'	ג'	10:00-12:00

תיאור קצר של הקורס

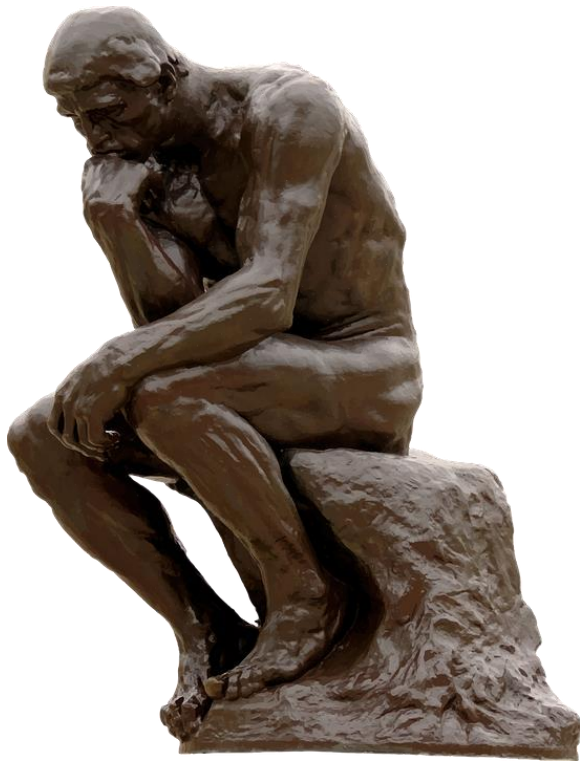
הקורס מיועד לתלמידים בעלי רקע מועט או ללא רקע כלל וכן לתלמידים שלא למדו תלמוד בשיטות מדעיות ביקורתיות. בקורס יילמדו סוגיות אחדות ברמות קושי מגוונות שיקנו כלים ראשוניים ללימוד התלמוד בדרך מדעית.

שעה	יום	סמס'	מרצה	שם הקורס	מחלקה ומספר הקורס
18:00-20:00	ב'	ב'	סגל המחלקה לפילוסופיה	קיצור תולדות הפילוסופיה	פילוסופיה 131-1-0168

תיאור קצר של הקורס

מהו הטוב? וכיצד ראוי לנו לחיות? מה דמותה של חברה אנושית צודקת? מה באמת יש בעולם? ומה אנחנו יכולים לדעת אודות העולם? מה אנחנו יכולים לדעת בוודאות? האם יש משהו מעבר לעולמנו? האם אנו חופשיים או האם כל מעשינו נקבעים על-ידי חוקי הטבע? מה היופי? ומה ערכו עבורנו? שאלות פילוסופיות יסודיות אלה ורבות אחרות מטרידות את האנושות מזה אלפי שנים. בשיעור כללי זה נציג בקיצור נמרץ את עיקרי הגותם של כמה מענקי הפילוסופיה המערבית. כל מפגש יוקדש להוגה אחד או שניים; וילמד אותנו מרצה מהמחלקה לפילוסופיה המתמחה בהוגה. מטרת השיעור להציע היכרות ראשונה עם המסורת הפילוסופית של המערב, ולהוות הזמנה להיכרות קרובה יותר עם התחום ועם המחלקה לפילוסופיה. עם הפילוסופים בהם נדון נמנים: סוקרטס ואפלטון; אריסטו; אקווינס; דקארט; שפינוזה; ברקלי; יום; קאנט; הגל; מיל; מרקס; ניטשה; פרגה; ראסל; ויטגנשטיין; היידגר.

(הקורס הנו קורס כללי ואינו מיועד לתלמידי המחלקה/חטיבה לפילוסופיה)

שעה	יום	סמס'	מרצה	שם הקורס	מחלקה ומספר הקורס
10:00-12:00	ד'	ב'	ד"ר שלמה כהן	מבוא לפילוסופיה אתיקה	131-1-1501 המחלקה לפילוסופיה

תיאור קצר של הקורס

הקורס דן ביסודות החשיבה המוסרית או האתית. הנושאים המרכזיים שיידונו: ההבדלים בין חשיבה על עובדות ועל ערכים והמחלוקות בדבר הבנת טיבם של ערכים מוסריים; השיטות הגדולות באתיקה: אתיקה של מידה טובה, דאונטולוגיה, ותוצאתנות; וכן הביקורות הגדולות שמאתגרות את האתיקה: אגואיזם, רלטיביזם, ניהיליזם, וציווי אלוהי.

שעה	יום	סמס'	מרצה	שם הקורס	מחלקה ומספר הקורס
12:00-14:00	ה'	ב'	דר' אריה טפר	מוזיקה ודת תרבויות עומק בחברה הישראלית	המחלקה למדינת ישראל 167-1-0298

תיאור קצר של הקורס

הקורס מציג לסטודנטים הכרות עם נקודות המפנה, המאפיינים הייחודיים, הדילמות, המשברים, וההתלבטויות שעמדו בפני מקבלי ההחלטות בישראל ובארה"ב, בין השנים 1948-1973. באמצעות הכרה של מקורות מידע מארכיונים בארץ ובחו"ל ירכוש הסטודנט כלים להבנה ולניתוח של מאפייני היחסים הדיפלומטיים.

שעה	יום	סמס'	מרצה	שם הקורס	מחלקה ומספר הקורס
14:00-16:00	א'	ב'	דר' נתן ארידן	נקודת המפנה ביחסי ישראל-ארה"ב	המחלקה למדינת ישראל 167-1-0335

תיאור קצר של הקורס

הקורס מציג לסטודנטים הכרות עם נקודות המפנה, המאפיינים הייחודיים, הדילמות, המשברים, וההתלבטויות שעמדו בפני מקבלי ההחלטות בישראל ובארה"ב, בין השנים 1948-1973. באמצעות הכרה של מקורות מידע מארכיונים בארץ ובחו"ל ירכוש הסטודנט כלים להבנה ולניתוח של מאפייני היחסים הדיפלומטיים.

